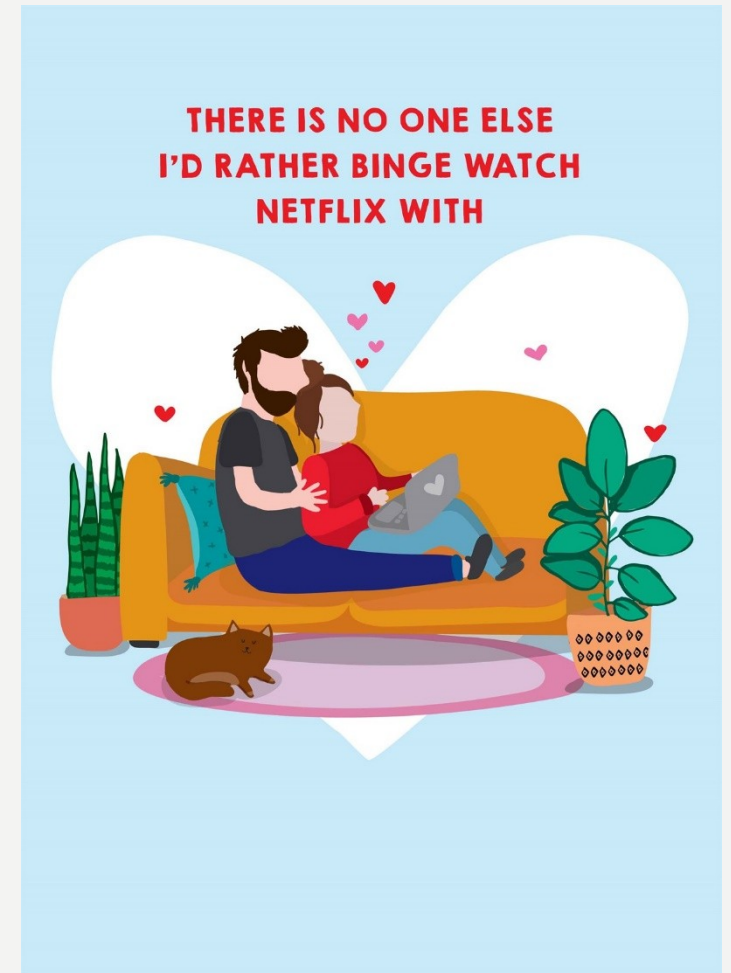

ÚVOD DO STUDIA TELEVIZNÍCH FORMÁTŮ

II. PŘEDNÁŠKA

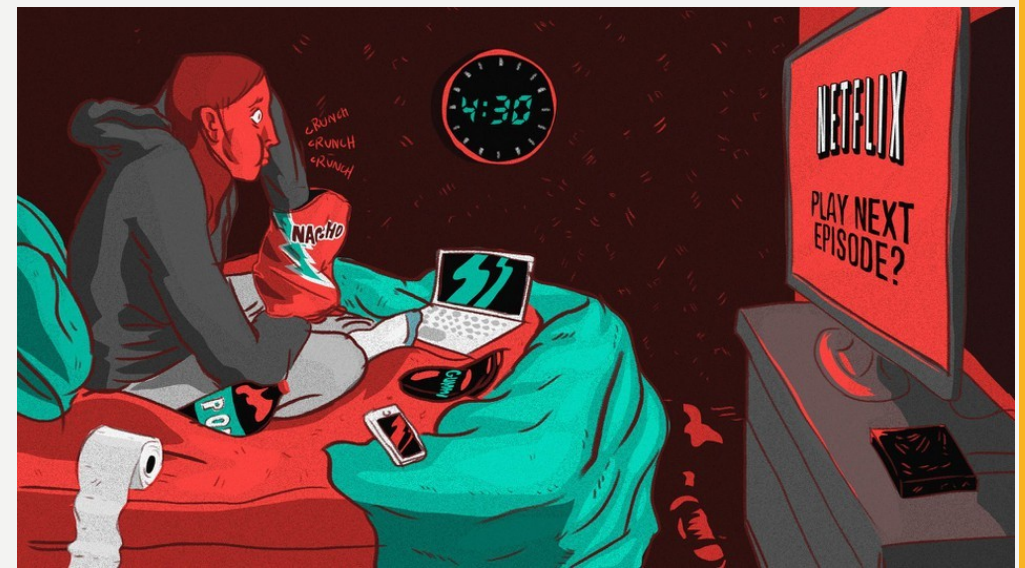
CHARAKTERISTIKA SOUČASNÉ TELEVIZE A JEJÍCH VYPRÁVĚCÍCH FOREM

- co je typické pro současnou televizní kulturu vlastně ani nelze formulovat
- existuje velké množství různorodých publik s různými praktikami, stejně tak vedle sebe koexistují konvenční a tradiční televizní pořady či způsoby jejich sledování na straně jedné a zcela nové varianty téhož na straně druhé
- díky globálnímu trhu s televizními pořady a realitou distribučních kanálů překračujících hranice národních států se do velké míry smazaly hranice mezi regiony
- hlavními charakteristikami jsou pluralita, polysémie a mnohohrstevnatost

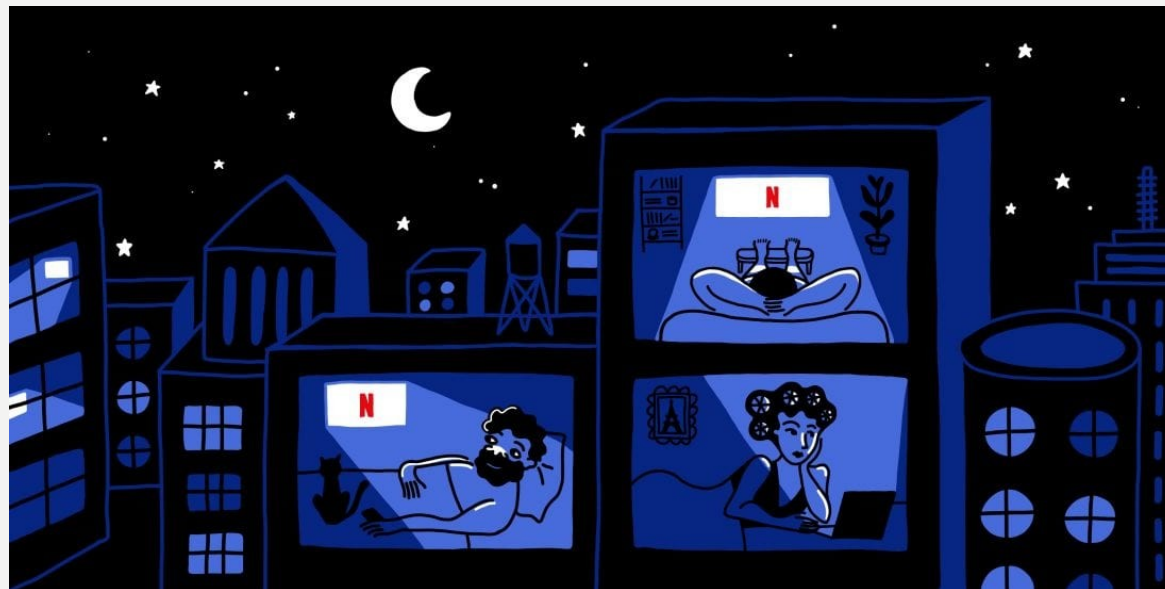
1. DIVÁCKÁ RECEPCE

- překlenutí tradičního recepčního kontextu (TV coby rodinného média sledovaného v obývacím pokoji)
- posun domácností směrem k vlastnictví většího množství televizních přijímačů
- různá přehrávací zařízení s odlišným rozhraním, které jim nabízí možnost nových a interaktivnějších diváckých praktik
- televizní obsahy dnes kromě obývacího pokoje konzumujeme ve vlacích, letadlech, čekárnách, restauracích, školních učebnách apod.

2. SEGMENTACE PUBLIK

- současná televizní kultura již prakticky nezná ideu masového publika
- díky velkému nárůstu konkurence jsou dnes diváci rozděleni spíše na malé skupiny, které jsou oddané určitým pořadům či kanálům
- cílům oslovit taková jasněji definovaná publika jsou pak podřízeny i marketingové strategie samotných televizních stanic či VoD služeb, které takovým menším publikům nabízejí jak své produkty (jednotlivé pořady či předplatné kanálu)

3. ROSTOUCÍ KULTURNÍ A UMĚLECKÁ LEGITIMITA TELEVIZE

- kdysi tak prosazovaná kvalitativní hranice mezi kinematografií a televizí je překonaná
- mezi oběma průmysly zcela volně migrují tvůrčí pracovníci, včetně ikonických „auteurů“ filmového plátna
- seriálovému vyprávění již není vyčítána jeho „nekonečnost“, ale v této vlastnosti mnozí vidí potenciál vyprávět příběhy „jinak“, nikoli nutně rozmělněně a bezcílně
- díky zlevnění počítačových efektů si i televizní produkce může dovolit vyšší produkční hodnoty svých pořadů, s rozšířením kvalitních zobrazovacích zařízení se také mnohem větší důraz klade na televizní styl

4. PARALELNÍ EXISTENCE FLOW TV

- ačkoli je současná televizní kultura poznamenána nástupem bezprecedentní volnosti diváka a možností interaktivity díky distribučním platformám, jako jsou VoD či P2P sítě, stále velké množství diváků konzumuje televizní pořady v rámci toku, často dokonce pouze prostě jen sledují televizi, ne pořad

4. PARALELNÍ EXISTENCE FLOW TV

- ačkoli je současná televizní kultura poznamenána nástupem bezprecedentní volnosti diváka a možností interaktivity díky distribučním platformám, jako jsou VoD či P2P sítě, stále velké množství diváků konzumuje televizní pořady v rámci toku, často dokonce pouze prostě jen sledují televizi, ne pořad

5. LIVE TELEVIZE

- živý přenos byl kdysi technologickou nutností, dodnes má ale punc přidané hodnoty televizního média
- sloučení času průběhu události a jejího mediovaného sledování je zcela zásadní atrakcí a právě sledovanost živých přenosů a živě vysílaných pořadů typu sport či zpravodajství je toho důkazem
- s nástupem nových technologií a nástrojů, jako je internet, mobilní telefony a sociální sítě, došlo navíc k posílení interaktivity, která je důležitá pro budování vztahu mezi médiem a divákem
- tzv. „architektura divácké participace v současné mediální kultuře“ je klíčovou strategií pro získání oddaného publika a charakteristika živé televize je pro takové vtahování diváků důležitým komunikačním elementem

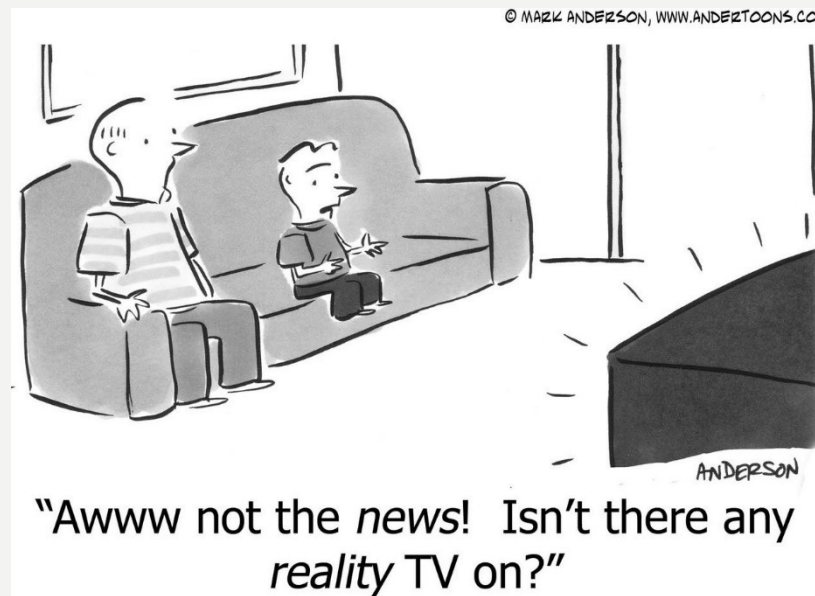
6. TRADIČNÍ ŽÁNRY A HYBRIDIZACE

- televize je vysoce kompetitivní prostředí, což zvyšuje její dynamiku při hledání inovací
- přesto v jejím rámci nalezneme řadu tradičních a relativně neměnných pořadů, jakými jsou fikční žánry typu sitcom, soap opera, sci-fi či faktuální pořady jako zpravodajství či sportovní přenosy
- jednoduše řečeno, televize je tak různorodé a heterogenní médium, že se v něm zcela přirozeně vyvažuje konzervativní perspektiva a tradice na straně jedné a příklon k experimentování, míchání žánrů a vzniku hybridních formátů na straně druhé.

7. ZÁSADNÍ VÝZNAM REALITY TV

- od 90. let se profil televize výrazně proměnil díky nástupu reality pořadů do televizního primetime
- tato forma produkčně méně nákladných pořadů si získala velkou diváckou odezvu a stala se pro televizní producenty východiskem v rámci stále se přiosťujícího konkurenčního boje
- „příběhy“ nás samotných, které můžeme sledovat s dojetím i škodolibostí, se staly fenoménem
- pořady jako Big Brother či Survivor vstupují do x-tých sezón svého vysílání a pro původní i nové generace diváků jsou přesto stále atraktivní
- úspěch vyprovokoval tvůrce, aby televizní prostor atakovali mnohem odvážnějšími a experimentálnějšími způsoby vyprávění, jimiž budou demonstrovat to, co reality TV nikdy nedokáže – pevnou scenáristickou kontrolu nad děním na obrazovce.

8. POSOUVÁNÍ ESTETICKÝCH NOREM (KOMPLEXITA, EXPLICITNÍ ZOBRAZOVÁNÍ, DŮRAZ NA TV STYL)

- s celkovou proměnou televizního trhu, která v USA a západní Evropě začala v 90. letech, došlo k cílení na menší publika, z nichž některá vyžadují náročnější televizní pořady a jsou ochotná za takové pořady zaplatit
- řada pořadů, které využívají mnohem složitějších a divácky náročnějších vyprávěcích postupů, které evokují experimentální přístupy uměleckého filmu, důraz na preciznější práci s filmovým stylem (prací s mizanscénou, stříhovými postupy atd.).
- divácká pozornost věnovaná sledování takových „náročnějších“, komplexních pořadů je pak mnohem větší (ustupuje tedy do pozadí fenomén „rozptýleného“ diváctví) a divák teoreticky může mnohem více ocenit preciznější zpracování
- výrazně kupředu se také posunula kvalita záznamové a zobrazovací technologie, takže na kvalitních velkoformátových obrazovkách je možné registrovat mnohem větší množství vizuálních informací, než tomu bylo v minulosti
- došlo také k porušení některých tabu rodinného televizního média. Obrazovka se otevřela explicitnějším způsobům zobrazování těla, sexuality a násilí, centrem vyprávění se stali hrdinové zastupující kdysi vylučované LGBTQA minority, mnohem akceptovanějším se stal „bad language“,
- poměrně běžně se jako protagonisté objevují ambivaletní charaktery (těžko si představit, že by v minulém století mohl být hlavním a vlastně sympatickým hrdinou sériový vrah)

VIDÍME JEMNÉ ROZDÍLY?

9. KONKURENCE

- celý mediální trh se v současnosti zaměřuje na boj o pozornost uživatelů
- vedle kinematografie a televize stojí další dodavatelé zábavy, jakými je internet a zejména pak herní průmysl, který svým významem dnes dokonce začíná ostatní zastiňovat
- uspět na tomto trhu je tak dnes čím dál náročnější, a televizní průmysl proto musí často experimentovat (viz multiplatformita a crossmedia povaha TV pořadů).

10. MULTIPLATFORMITA, KONVERGENCE MÉDIÍ

- projekty se již dávno nespolehají jen na svůj život na televizní obrazovce
- producenti vytvářejí další produkty vázané na pořad, které jsou určeny pro další platformy, skrze něž diváci přistupují k mediálním obsahům: oficiální webové stránky pořadu a jejich microsite, počítačové hry, internetové kvízy a ankety, elektronické encyklopedie, oficiální průvodce, soundtracky, vznikají webisody, aplikace pro mobilní telefony a tablety apod.
- díky digitální povaze dnešní mediální krajiny je velmi těžké definovat rozdíly mezi takovými platformami, jako jsou televize, web, rozhlas ad.
- dochází k tzv. **konvergenci** (slučování mediálních typů, respektive ztrátě jejich specifík) představující větší flexibilitu v přenášení a ukládání digitalizovaných dat: pořad tak současně prochází televizí, internetem, osobními přehrávacími zařízeními a dalšími digitálními platformami, což mnohem více odpovídá diváckým potřebám stále většího množství lidí.

ÚKOLY NA PŘÍŠTĚ

TEXT

Mittel, Jason. 2006. Narrative Complexity in Contemporary American Television. In: *The Velvet Light Trap*, č. 58, s. 29–40.

DOPLŇUJÍCÍ VIDEO (zde nebo v MS TEAMS)

(1) How Netflix Is Killing Traditional TV

<https://www.youtube.com/watch?v=fBafi8PsaHo>

(2) How Does Netflix Work?

<https://www.youtube.com/watch?v=YXQpgAAeLM4>